ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Ὁ περίφημος Κροῖσος, ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῶν Λυδῶν, ὁ ποῖος ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τῶν ἀρχαίων χρόνων, εἶχε περιουσία 90 ἑκατομμύρια χρυσᾶ γαλλικὰ προπολεμικὰ φράγκα, σὲ χρήματα, χωράφια, δούλους καὶ πολύτιμα σκεύη.

Καὶ ὅμως, ἀδίκως φημιζόταν ὡς ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ὑπῆρχαν καὶ ἄλλοι πλουσιώτεροί του. Ὁ Σενέκας, ὁ διάσημος ρωμαῖος φιλόσοφος καὶ τραγικὸς ποιητὴς εἶχε περιουσία 100 ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων, ὁ δὲ Τιβέριος, ὁ ἑπτὸς υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου, ἄφισε ὅταν πέθανε 833 ἑκατομμύρια φράγκα—τὰ ὁποῖα ὅμως ξόδεψε μέσα σὲ 12 χρόνες ὁ διάδοχός του Καλλιγούλας, ὁ διάσημος αὐτὸς τύραννος!

Ὁ Βεσπασιανός, ὅταν ἀνῆλθε στὸ θρόνο, ἔκανε λογαριασμὸ ὅτι οἱ δαπάνες τῆς πολιτείας ἔφταναν τὸ ἕνα δισεκατομμύριο φράγκα. Ὁ Μίλων, ὁ περίφημος ἀθλητής, ποὺ νίκησε ἕξη φορὲς στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, χωροῦσε 18 ἑκατομμύρια δραχμές. Ὁ Καίσαρ, πρὶν καταλάβῃ τὴν ἐξουσία, χρωστοῦσε 85 ἑκατομμύρια δραχμές.

Ὁ Ἀντώνιος, ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς τριανδρίας τῆς Ρώμης, χρωστοῦσε μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Καίσαρος 844 ἑκατομμύρια φράγκα. Ὁ ὕπατος αὐτὸς μέσα σὲ δεκαπέντε μέρες ἔφαγε, σὲ γλέντια καὶ διασκεδάσεις 40 ἑκατομμύρια φράγκα!... Ἔτσι μονάχα μπορεῖ νὰ ξηγηθῆ ἡ μυθώδης πολυτέλεια τῶν ρωμαϊκῶν ἑορτῶν!...

Ὁ Ἄππιος δαπάνησε σὲ γλέντια 15 ἑκατομμύρια φράγκα καὶ ἦταν μιὰ μέρα ἔκατσε νὰ κάνῃ λογαριασμὸ καὶ εἶδε πὼς τοῦ ἔμειναν μονάχα 2.300.000 φρ., αὐτοχτόνησε ἀπὸ τὸ κακό του, ἐπειδὴ μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ οὔτ' ἕνα γλέντι!...

Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ εἶχε προσφέρει στὴ Σερουηλία, μητέρα τοῦ Βρούτου, ἕνα μαργαρίτη, ἀξίας 300.000 φρ.

Καὶ ἡ Κλεοπάτρα, ἡ κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ, ἡ ὁποία ἀνηγορεύθη κατόπιν ἀπὸ τὸν Καίσαρα Ἰούλιο βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου, ἕνα βράδυ ποὺ εἶχε καλεσμένο σὲ δεῖπνο τὸν Ἀντώνιο, ἔλυωσε μέσα σὲ ξύδι ἕνα ἀπὸ τὰ μαργαριτάρια τοῦ στόλιζαν τὰ σκουλαρίκια της ἀξίας 13.185.000 φρ., καὶ τὸ κατάπιε, ἐπειδὴ εἶχε χάσει δῆθεν τὴ λάμψη του καὶ δὲ χρησίμευε πειὰ σὲ τίποτα!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΚΑΙ Η ΘΗΚΗ ΤΟΥ

Εἶνε γνωστὸ ὅτι ὁ περίφημος στρατάρχης τῆς Γαλλίας, κόμης τῆς Σαξωνίας, ἦταν τὸ δεξὶ χέρι τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 15ου στοὺς πολέμους του, τοὺς ὁποίους εἶχε διεξαγάγει ὅλους ἐκεῖνος. Εἶνε ἐπίσης γνωστὸ ὅτι ὁ κόμης τῆς Σαξωνίας ὁ ὁποῖος εἶχε τὶς περισσότερες ἐρωτικὲς κατακτήσεις ἀπὸ κάθε ἄλλον στὴν ἐποχή του, ἦταν γιὰ πολὺν καιρὸ καὶ φίλος τῆς περίφημης «φαβορίτας τοῦ Βασιλέως» μαρκησίας Πομπαδούρ.

Μιὰ μέρα ἡ Πομπαδοὺρ περνοῦσε ἀνάμεσα στοὺς αὐλικούς, στηριζομένη στὸ μπράτσο τοῦ κόμητος τῆς Σαξωνίας. Ὁ τότε πρωθυπουργὸς Σουτιζέλ, ποὺ δὲν ἐχώνευε καθόλου τὴν Πομπαδοὺρ καὶ ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τὴν διώξῃ ὁ Βασιλεύς, μόλις τοὺς εἶδε, εἶπε δείχνοντάς τους στοὺς ἄλλους αὐλικούς.

— Νὰ τὸ σπαθὶ τοῦ βασιλέως (γιὰ τὸν στρατάρχη) μὲ τὴ θήκη του!

του ἄρχιζε ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή.

Ἡ παγωμένη καρδιά του, ποὺ μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ φύσις τὴν εἶχε ξανανιώσει, ἡ νεκρὴ καρδιά του ὅμοια μὲ πτερνὸ λούλουδο τοῦ φθινοπώρου κάνει τὶς τελευταῖες της προσπάθειες ν' ἀνοίξῃ στὸν ἥλιο τῆς Ἀγάπης.

Πέρνει τὸ χέρι τῆς Λουκίας, τὸ φέρνει στὰ χείλη του καὶ τὸ φιλεῖ, τὸ φιλεῖ ἀχόρταστα, θερμά, γεμᾶτα. Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Μιχαὴλ ψιθυρίζει τὴ λέξη, ποὺ ἐπὶ τόσα χρόνια ἀπὸ μεγάλη ἀποστροφὴ πρὸς τὸ ψέμα, δὲν εἶχε πεῖ:

— Σ' ἀγαπῶ...

Μὰ μόλις πρόφερε τὴ θεία λέξη ὁ ἥλιος βούτηξε ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη τῆς λίμνης πίσω ἀπὸ τὴ μαύρη γραμμὴ τῶν ἐλατιῶν. Ὅλα μαζὺ τότε, ὁ οὐρανός, τὸ ἀκίνητο νερό, τὰ δέντρα καὶ ἡ καρδιὰ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀλλοίμονο! πῆραν κάποια ψυχρότητα.

Ἡ Λουκία ποὺ κύτταζε τὸ φίλο της μέσα στὰ μάτια εἶδε τότε νὰ περνάῃ κι' αὐτὸν ἡ κρυάδα αὐτὴ τοῦ σουρουπώματος. Τότε μὲ τὴν ἀνάγκη ποὺ νοιώθουν οἱ ἁπλοὶ ἄνθρωποι γιὰ νὰ ποῦν τὴν ἀλήθεια καὶ μὲ τὴν ἥσυχη καὶ ἤρεμη ὑποταγὴ τῶν ταπεινῶν τοῦ ἀπάντησε, μὲ μιὰ φωνούλα ποὺ ἔσβυνε σὰ ραγισμένη:

— Ὄχι, Μιμή μου, ὄχι! Δὲ μ' ἀγαπᾶς ἐσύ, ἐγὼ σ' ἀγαπῶ...

Ἡ Λουκία ἀγαπᾶ πάντα τὸ μουσουργό. Ἐκεῖνος ἀνέχεται ἁπλῶς τὸν ἔρωτά της. Μὰ ἂν ἡ στροφὴ τοῦ τελευταίου βάλς ποὺ συνέθεσε ὁ Μιχαὴλ Πάζ ἐκφράζει ἕναν ἀπελπισμένο, σπαραχτικὸ πόνο, εἶνε γιατὶ ὁ μουσικοσυνθέτης κατώρθωσε νὰ μεταφράσῃ, νὰ ἀποδώσῃ σὲ μουσικοὺς φθόγγους τὰ θλιμμένα λόγια, ποὺ τοῦ εἶπε ἡ νέα γυναίκα στὴν ἄκρη τῆς λίμνης, τὴν ὥρα ποὺ χανόταν ὁ ἥλιος πίσω ἀπὸ τὸ δάσος τῶν ἐλατιῶν.

Τὸ βάλς αὐτὸ ποὺ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τἀκούσῃ, χωρὶς νὰ πλημμυρίσουν ἀπὸ δάκρυα τὰ μάτια του ἐπιγράφεται: «Φθινοπωρινὴ βραδυά».

Φρ. Κοππὲ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΧΟΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ὁ περίφημος χοροδιδάσκαλος Βεστρίς. Βεστρὶς πατὴρ καὶ υἱός. Οἱ Βεστρὶς καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας. Κολιὸς καὶ κολιὸς ἀπ'τὸ ἴδιο βαρέλι! Ὁ διάσημος χορευτὴς Τρενίς. Πῶς χρωματίζεται ὁ χορός. Ὁ Μ. Ναπολέων περὶ τῶν χορευτῶν.

Ὁ διάσημος χοροδιδάσκαλος Βεστρὶς ἦταν ὑπερβολικὰ ὑπερήφανος γιὰ τὴν τέχνη του, κι' ἐθεωροῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χοροδιδασκάλου ὡς τίτλο εὐγενείας! Συνήθιζε μάλιστα νὰ λέῃ σχετικῶς:

— Τρεῖς ἀνθρώπους μόνο, στὴν Εὐρώπη, ἀναγνωρίζω ὡς μοναδικοὺς στὸ εἶδος τους: τὸν βασιλέα τῆς Πρωσσίας, τὸν Βολταῖρο καὶ τὸν ἑαυτό μου!...

***

Ἕνα βράδυ, ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας ἐπῆγε στὴν Ὄπερα κι' ἀφοῦ παρηκολούθησε τὴν παράστασιν ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμία νὰ δῇ τὸν Βεστρὶς υἱό, στοὺς τελευταίους του χορούς. Κατὰ σύμπτωσιν ὅμως, ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ Βεστρὶς δὲν ἐπρόκειτο νὰ χορέψῃ, καὶ παρ' ὅλες τὶς πρεσβεῖες ποὺ τοῦ ἔστειλεν ἡ βασίλισσα, παρέμεινεν ἀνένδοτος. Ἀποτέλεσμα ὅμως τῆς ἐπιμονῆς του αὐτῆς, ἦταν τὸ νὰ συλληφθῆ καὶ νὰ φυλακισθῆ.

Ὅταν ὁ πατέρας του ἔμαθε τὰ διατρέξαντα ἔγινε ἔξω φρενῶν. Ἔτρεξε, βρῆκε τὸ γυιό του στὴ φυλακή, καὶ τοῦ εἶπε μὲ θυμό:

— Δὲ μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, τί εἶν' αὐτὰ ποὺ μαθαίνω γιὰ λογαριασμό σου;...Τσακώθηκες, λέει, μὲ τὴ βασίλισσα! Δὲν ξέρεις λοιπὸν ὅτι ἡ οἰκογένεια τῶν Βεστρὶς διέκειτο πάντοτε φιλικῶς πρὸς τὴν Βασιλικὴν Οἰκογένεια τῆς Βουργουνδίας! Σοῦ ἀπαγορεύω—τἀκούᾳς; —νὰ δημιουργήσῃς στὸ ἑξῆς προστριβὰς ἀνάμεσα στὶς δυὸ αὐτὲς οἰκογένειες!...

***

Ἄλλος διάσημος χορευτὴς ἦταν καὶ ὁ Τρενίς. Ὁ Τρενὶς αὐτὸς δὲν ἦταν χοροδιδάσκαλος ἐξ ἐπαγγέλματος σᾶν τὸν Βεστρίς. Ἐχόρευε ὅμως θαυμάσια, καὶ γι' αὐτὸν τὸν λόγον κυρίως ἦταν περιζήτητος στὰ σαλόνια. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς κοσμικοτέρους τύπους τῆς ἐποχῆς του, ἐκτὸς δὲ ἀπὸ τὴν χορευτική του δεινότητα, ἦταν περίφημος καὶ γιὰ τὶς ἐκκεντρικότητές του.

Ὅταν π. χ. παρευρίσκετο σ' ἕναν χορό, δὲν ἐπέτρεπε στὸν ἑαυτό του οὔτε στιγμὴ νὰ παρασυρθῆ ἀπὸ τὴν εὐθυμία τῶν ἄλλων χορευτῶν καὶ νὰ χάσῃ τὴν σοβαρότητά του. Τὸν χορὸ τὸν θεωροῦσε ὡς μιὰ ἱεροτελεστία! Δὲν γελοῦσε ποτὲ τὴν ὥρα ποὺ χόρευε, ἐκτὸς ἐὰν ἡ μουσικὴ τοῦ χοροῦ ἦταν ἐξαιρετικὰ εὔθυμη. Ἀλλὰ καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν ἐπέτρεπε στὸν ἑαυτό του παρὰ νὰ χαμογελάσῃ μόνο. Ἀποτεινόμενος συγχρόνως στὴν ντάμα του, τῆς ἔλεγε:

— Συγγνώμην, κυρία μου, ποὺ χαμογελῶ... Μὲ ἀναγκάζει ὅμως ἡ ὀρχήστρα... Μόνον ἔτσι μπορῶ ἄλλωστε νὰ δώσω ἕναν εὔθυμο χρωματισμὸ στὸν χορό μου...

Ἡ ντάμα του, φυσικά, ἂν δὲν τὸν ἤξερε θὰ τὸν περνοῦσε γιὰ τρελλό.

***

Ἕνα βράδυ, ὁ Τρενὶς ἦταν καλεσμένος σ' ἕναν χορὸ ποὺ ἔδινε κάποιος στρατηγός. Στὸν χορὸ αὐτὸν παρευρίσκετο καὶ ὁ Μέγας Ναπολέων, ὁ ὁποῖος τότε ἦταν ἀκόμη πρῶτος Ὕπατος.

Ὁ Ναπολέων μὴ τρέφοντας καμμιὰ ἰδιαίτερη συμπάθεια στὸν χορό, εἶχε ἀποτραβηχθεῖ σὲ κάποιο παράμερο σαλονάκι καὶ κουβέντιαζε μὲ τὸν Ταλλεϋράνδο. Στὴν διπλανὴ αἴθουσα βρισκόταν μόνος καὶ σκυθρωπός, ὅπως πάντα ὁ Τρενίς.

Ἐξαφνα τὸν πλησίασε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ τὸν ρώτησε!

— Πῶς τὰ πᾶτε μὲ τὸν κ. ντὲ Ραστινιάκ;

Ὁ ντὲ Ραστινιὰκ αὐτὸς ἦταν ἕνας ἄλλος διάσημος «χορευταρᾶς» τῆς ἐποχῆς καὶ φυσικὰ ἀντίπαλος τοῦ Τρενίς.

— Θαυμάσια! ἀπήντησεν ὁ Τρενίς. Συνδεόμεθα ὅπως μποροῦν νὰ συνδεθοῦν δυό...μεγαλοφυεῖς! Τὸ περίεργο εἶνε ὅμως ὅτι, δὲν μὲ ζηλεύει διόλου γιὰ τὶς ἐπιτυχίες μου, ὅπως δὲν τὸν ζηλεύω κι' ἐγὼ γιὰ τὶς δικές του. Εἶνε βέβαια ἀνώτερός μου κάπως στὶς χορευτικὲς του κινήσεις, κ' ἐγὼ τὸν συντρίβω στὴν εὐκινησία τῶν κνημῶν! Κ' ἔτσι εἴμεθα ἴσοι.

Ὁ Ναπολέων, ἀκούγοντας τὴ στιχομυθία αὐτή, εἶχε μείνει μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Καὶ ἀργότερα πέρνοντας κατὰ μέρος τὸν οἰκοδεσπότη τοῦ εἶπε:

— Ἄκουσα προηγουμένως τὴν συζήτηση ποὺ εἴχες μὲ τὸν Τρενίς. Καὶ τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου...Ἔμεινα κατάπληκτος. Ὡς τώρα, τοὺς χορευτὰς τοὺς θεωροῦσα ὡς γελοῖα ὑποκείμενα ἁπλῶς. Τώρα ὅμως ἄλλαξα γνώμη. Ἐπείσθην ὅτι οἱ δυστυχισμένοι αὐτοὶ εἶνε τρελλοί... Πῶς τοὺς ἀφίνουν ἐλεύθερους καὶ δὲν τοὺς κλείνουν, τοὺς φτωχούς, σὲ κανένα φρενοκομεῖο, ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι!...